

LOVÉTEI KIÁLTÓ

XII. évfolyam, 7. szám

Ára : 1 lej

2011. JÚLIUS

Petőfi Sándor: Egy estém otthon

részlet

Borozgatánk apámmal; Ivott a jó öreg, S a kedvemért ez egyszer Az isten áldja meg!	Én írogatni kezdtem, Ő meg nyugonni dült. De ekkor száz kérdéssel Állott elő anyám; Felelnem kelle, hát az Írást abban hagyám.
Soká nem voltam otthon, Oly rég nem láta már, Úgy megvénült azóta, Hja, az idő lejár.	És vége-hossza nem lett Kérdezgetésinek; De nekem e kérdések Olyan jól estenek,
Beszéltünk erről, arról, Amint nyelvünkre jött; Még a színészetről is Sok más egyéb között.	Mert mindenik tükör volt, Ahonnan láthatám: Hogy a földön nekem van Legszeretőbb anyám!
Utóbb, midőn a bornak Edénye kiürült,	

2011 - Falutalálkozó

Mint ismeretes, kedves olvasó, a 2011-es évben Falutalálkozót (nem Falunapot) szervezünk. A jól bevált és az első találkozó szervezői által meghatározottak alapján ötévente szervezzük meg a Falutalálkozót. Tehát első alkalommal 1996-ban kerül megszervezésre a rendezvény.

Az év elején már nekiláttunk a szervezkedésnek, azzal a céllal, hogy egy ilyen rendezvény "összerázza a falut" - mondja Egyed József, aki első alkalommal oroszlánrészt vállalt a rendezvény megszervezésében. Ekkor állították össze a Lövétéről elszármazottak listáját, amelyet a későbbi találkozók alkalmával is felhasználtak, felhasználtunk. (Ezt a lista alapján történő meghívást ma már helyettesíti az internet, a Lövete.ro honlap, és a média más csatornáit - Duna TV, Vásárhelyi Rádió, helyi, regionális, megyei, országos folyóiratok). Sokunkat felkértek, hogy bármilyen ötletünk is legyen, közöljük a szervezőkkel, azzal a céllal, hogy felhasználhassák ezeket a rendezvény sikeres megszervezésében. Gondolom, hogy a sikert ezek az ötletek is hozták. Az akkori szervezők úgy gondolták, hogy a rendezvénynek védnököt is kell felkérni-kinevezni, ezért esett a választás Balázs Márton tanár úr személyére. Emlékszem, hogy a műsorok lefolyásában Tódor Erzsébet tanárnő ténykedett. Persze, mint mindig, az akkori Önkormányzat-

nak is megvolt az Őt megillető szerepe, György Vilmos, valamint Mihály László polgármesterek vezetésével, úgy a kezdeményezésben, mint a szervezésben. Ugyancsak az első falutalálkozó keretén belül került sor templomunk keleti falára rögzített Emléktábla avatására, melyet Sata Ignác mérnök úr tervezett és Lázár Imre mérnök úr cégje készített el, továbbá ekkor jelent meg a Lövete középkori emlékei c. kis kiadvány is. A rendezvényt támogatásban részesítette András Imre (Dombi) akkori képviselő irodája. Dióhéjban talán ennyit az első falutalálkozóról. Aztán 2001-ben és 2006-ban következett a második majd a harmadik, amikor a legszenzációsabb dolog az volt, hogy a falu apraja-nagyja első alkalommal óriásbográcsból ebédelt. És az idén újra falutalálkozót szervezünk. Sokan megkérdezték, hogy milyen szenzációk lesznek az idei rendezvényen. És a válaszom az volt, hogy az idén talán saját magunkat próbáljuk adni azáltal, hogy főleg falunkbeliek "kiállítanak", rólunk fog szólni a népviseleti parádé, a kulturális műsorok, a múlt és jelen összehasonlítása, persze egy pár előadásra fellépnek testvértelepüléseink amatőr csoportjai is. Egyszóval az idén megpróbálunk kevesebb pénzből kellemes napokat eltölteni.

Lázár Zoltán, polgármester

Júliusi tanácsülés

2011. július 28-án tartotta rendes havi gyűlését a Lövétei község Helyi Tanácsa. Mihály László gyűlésvezető elnök ismertette és megvitatásra terjesztette elő a gyűlés napirendi pontjait:

1) Az első napirendi pont keretén belül a könyvelő ismertette, hogyan egészült ki, bizonyos fejezeteknél pedig módosult a költségvetés:

- A megyei tanács 40.000 lejt osztott vissza a községnek. Ez az összeg a Falutalálkozó részleges pénzelésére van tervezve.
- Budakalász testvértelepülés 500.000 Ft támogatást adott a tervezett természetrajzi múzeum létrehozására.
- Csökkent az éjjeli őrség pénzelésére tervezett pénzüsszeg, mivel csak fél évtől köttetett meg a szerződés az őrseget biztosító céggel.
- Csökkent a szociális konyhánál az élelemre befogott összeg, a homlokzatprogramra tervezett összeg, ugyanakkor a könyvtárhoz tervezett javítások összege a Tájház körüli munkálatokra lesz átfordítva.
- Az előző tanácsülésen elfogadott sürgősségi segélykifizetése valamint a Kirulyfürdő-I terv elkészítésének összege is belekerült költségvetésbe.

A részletesen ismertetett módosított költségvetést a jelen levő 9 tanácsos elfogadta.

2) Az érvényben levő törvények szerint ezután minden negyed évben kimutatást kell készíteni a költségvetés végrehajtásáról és ezt a helyi tanács jóvá kell hagyja. Mivel a komolyabb beruházási munkálatok általában félév után kezdődnek, ezért csak apróbb, az intézmények működését biztosító mozgások voltak a község költségvetésében. Az első félévi költségvetés végrehajtását a Helyi Tanács jóváhagyta.

3) A IV. Falutalálkozó pénzelését a tanácsosok határozattal kell jóváhagyják, még akkor is, ha az már be volt foglalva az elfogadott költségvetésbe. Az augusztusi Lövétei Falutalálkozó pénzelését mind a 9 tanácsos elfogadta.

4) Lövétéért, a Lövétei és Maglód közötti nagyon jó és szoros kapcsolatért valamint az lövétei emberekért, a magyar állampolgárság megszerzése érdekében kifejtett egyedülálló, önzetlen és szívből jövő tevékenységéért a Helyi Tanács díszpolgári címre javasolta Tabányi Pált, Maglód testvértelepülés polgármesterét. A kitüntetés a Tájház körüli avatás alkalmával kerül átadásra, a méltató szöveget pedig Balázs István, Lövétei korábbi polgármestere fogja elmondani.

5) A LEADER program keretén belül szükség volt egy akciócsoport létrehozására, ami a térségben stratégiákat, felméréseket, adatbázisokat fog készíteni. Így alakult meg a "Homorod-Rika-Küküllő" akciócsoport. Ennek a csoportnak a tagja Lövétei is, a 11/2010-es határozat értelmében. Az alapító okirat és az alapszabályzat elfogadását a jelenlevő tanácsosok 8 igen és 1 tartózkodással megszavazták.

6) A különfélék keretén belül a következő témák, problémák kerültek terítékre, megvitatásra:

- a mezei utak javítása, salak szállítása folytatódik
- az erdei utakon 1,5 hét után lassan befejeződik a Gyilkoskő felé vezető út javítása, majd következik Székmezeje felé majd ősszel Kongófa felé vezető utak kövezése.
- Átereszek építése javasolt a Kerülő útra, Csatóra, Lázutára
- Újnegyedben a Somsarjú patakánál épített "csövek" problémáját még az építés ideje alatt sem változtatták meg. A megyei tanács elnöke, Borboly Csaba is megnevezte az árvíz után. Várjuk a fejleményeket. Addig önerőből egy támfal kellene a lakóházakat megvédeni, viszont a gyakori áradások következtében elértéktelenednek azok a területek.
- A mérleg körüli parkolások felszámolására még egy utolsó figyelmeztetés lesz kiküldve.
- Hamarosan be fog indulni a rendszeres szemétyűjtés a Vargyas és Kiruly völgyében.
- Beindult az éjjeli őrség. A cég nagyon szigorú biztonsági rendszabályzattal, gyakori ellenőrzésekkel követi az alkalmazottak munkavégzését.
- Megkezdődött a külső iskola tetőcserélési munkálata.
- A szarvasmarha támogatás hamarosan elkezdődik.
- A 313-as pályázatnál a közbeszerzés fel van függesztve mindaddig, amíg Gyulafehérvár el nem fogadja az elbíráló bizottságot. A 322-es nagy pályázatnál elfogadták a módosítási javaslatokat. Ezek szerint a 14,9 km útból 902 m hosszúságban 3 m széles lesz az út, a többi szakaszon marad a 4 m útszélesség. 485 m támfal fog készülni az út és a víz közé. 9 oldalútnál 10 m lesz leaszfaltozva, 15 új és 5 feljavított átereszt, 270 m járda (a falun belül). Remélhetőleg őszre lejárnak a közbeszerzések és szerződést lehet kötni. Ezután rögtön meg lehet kérni az összeg 50 %-át. Ha a nagyobb tételnek (az út) nekifognak, akkor a kisebbeket azonnal lehet indítani (túzóautó, Kultúrotthon felszerelése).
- A 132-es útépítését félbehagyta a kivitelező cég, mivel amíg nem ellenőrzik, nem veszik át az elvégzett munkájukat, addig félő, hogy nem is kapja meg ezeknek az árát. A megyei tanácsnál más véleményen vannak, mi viszont tudjuk, hogy így nem jó, mert nem dolgoznak, nem haladnak és az jó idő ismét gyorsan eltelik...
- A kirulyfürdői tábor véglegesen átkerült Lövétei Község tulajdonába és a Helyi Tanács ügykezelésébe. A rendeltetését meg kell tartani továbbra is, el kell indítani a telekkönyvezést 30 napon belül és a lehetőségekhez mérten a következő években felújítani.
- A DC 26 -os, Mocsármező felé vezető, útra pénzt utaltak ki, a munkálatok remélhetőleg hamarosan elkezdődnek.
- Kövespatak medrének a megrongált részeinek a javítását egy cég felmérte. Ahogy a pénzkeret engedi, elkezdődhetnek a javítási, építési munkálatok.
- A Falutalálkozóra felszerelik a kamerákat is a községben.

Székely történelmi zászlók Lövétén

2011. augusztus 6-án, Lövétei Falunapok keretében a megyei önkormányzat székely történelmi zászlókat mutat be a Tájháznál.

A székely történelmi zászlósor felállításának ötlete 2009 tavaszán született meg, miután megfogalmazódott, hogy jó és fontos lenne tisztázni a székely szimbólumok történetét, valamint a tudományosság igényével vizsgálni meg a velük kapcsolatosan felmerülő kérdéseket. E cél érdekében Hargita Megye Tanácsának támogatásával létrejött a Székely Címer- Pecsét- és Zászlótörténeti Munkacsoport, amelyben olyan szakemberek vállaltak munkát - Dr. Pál-Antal Sándor akadémikus, Zepeczaner Jenő, Szekeres Attila István és e sorok írója -, akik több éve vagy évtizede már, hogy szakmai megalapozottsággal kutatják a székely jelképeket, és arra törekednek, hogy azok eredetét hitelesen tisztázzák.

A szakemberek a székelység képviselői, helyhatóságai és egyházi szervezeteinek címerét és címeres pecsétjeit igyekeztek és igyekeznek felkutatni, ugyanakkor azok régi zászlait is. Olyan zászlókat elsősorban, amelyek különböző korokban a székelységnek, avagy intézményeinek hadi vagy polgári zászlói lehettek vagy voltak, s mint ilyenek, a székely szimbólumokat többnyire magukon viselték. A székely zászlókollekció felállításához az ötletet a magyarországi Hadtörténeti Intézetben őrzött magyar történelmi zászlósor adta.

A székely történelmi zászlósor, amelyben a XV-XX. század közötti időszakban használt zászlók rekonstrukciói találhatók, jelenleg 17 zászlóból áll. A közeljövőben, a folyamatos kutatások során előkerülő újabb adatok fényében, a zászlósort tovább szeretnénk bővíteni, mindaddig, míg az a székelység történelmi múltját lehetőleg teljességében reprezentálni fogja.

A legrégebbi székely hadi zászlók elméleti rekonstrukciók és analógiák alapján készültek el. E kor egyik zászlótípusa az úgynevezett banniere (ebből a szóból alakult ki a magyar "bandérium" szó, amely zászlók alatt harcoló csapatot jelentett). E zászló legtöbbször álló téglalap formájú, de előfordul négyzet, sőt fekvő téglalap formájú változata is (például a székelyderzsi templom 1401-ben készült freskóján), felső részén szélességét kb. kétszeresen meghaladó, elkeskenyedő szalaggal (fanon). A székely ispáni zászló rekonstrukciójához is egy ilyen típusú vörös színű (a kor klasszikus zászlószíne) zászlót használtunk fel, elhelyezve rajta Vizaknai Miklós székely ispán (1460) címeres pecsétjének rajzát, kiegészítve a bögözi templom gyámkövébe faragott ún. régi székely címer egyes szimbólumaival (a szívvel és medvefejjel). Székelyvásárhely Mátyás király korabeli zászlaja, azaz a még általa adományozott vörös színű zászló leírását és aranyozott feliratát (IESUS NAZARENUS REX IUDEORUM) Nagy Szabó Ferenc krónikairó örökítette ránk. A székely nemzet fecskéfarkú hadi zászlájának rekonstrukciója a csíksomlyói plébániatemplom régi szárnyas oltárán (ma a kolozsvári Szépművészeti Múzeum gyűjteményében található) látható festett címerkép alapján készült el.

Az Erdélyi Fejedelemség korabeli székely hadizászlók rekonstrukciói (Székelyudvarhely zászlaja, két székely

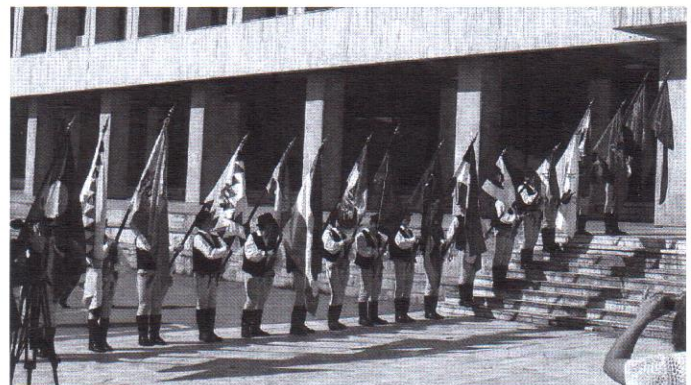
gyalogsági és egy lovassági zászló, Székely Mózes kornéjára, Udvarhelyszék és Csíkszék zászlaja) a XVII. század elején Prágában készült zászlókódexek, valamint Hans von Aachen (1552, Köln - 1615) német festő képei (Kunsthistorisches Museum, Gemäldegalerie - Bécs) alapján készültek (von Aachen II. Rudolf császár udvarában élt).

A székely történelmi zászlósorban négy negyvennyolcas zászló is van. Három közülük az oklándi és városfalvi templomokban, illetve a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumban őrzött eredeti zászlók mintájára készült el. Az oklándi lovassági toborzózászló 1 méter hosszú, 50 cm széles. Piros-fehér-zöld sávjai a festett 1848-as évszám látható. A városfalvi unitárius templom karzatán őrzött trikolór, valószínűleg nemzetőrszászló hossza 1,60 méter, szélessége 1,26 méter. Sávjai 42 cm szélesek. A fehér sávra középen piros fonállal az 1848-as évszám van hímezve. A Székely Nemzeti Múzeumban őrzött, hernyóselyemből készült piros-fehér-zöld zászló feltehetően a sepsiszentgyörgyi városi tanács zászlaja volt 1848-49-ben. A zászló közepén Magyarország koronás címere helyezkedik el, fölötte balról a Nap és jobbról a Hold látható. A negyedik zászló a régi hagyományokhoz igazodó hadi csapatzászló, fehér alapon vörös-zöld lángnyelvekkel díszítve, egyik oldalán a magyar kiscímerrel, a másikon a székely címerrel. Hampel József szerint ez a zászló a Kossuth-szabadcsapat zászlója volt.

A székely történelmi zászlósor következő darabja Udvarhely vármegye zászlója 1907-ből. Azon év júniusában, a Budapestre utazott székely erdőbirtokosok küldöttsége a vármegye címerével ékesített kék-arany színű selyem zászló köré csoportosulva vonult a "földművelésügyi minisztérium palotájába". E zászlót és a fényképét a Székelyek Naptára mentette át az utókorra. A következő zászló az 1918 decemberében Kolozsváron felállított Székely Hadosztály zászlaja. A fehér zászlót egyenlő szárú háromszögekből álló piros-zöld éksor, ún. farkasfog és a Nap meg a Hold díszíti. E zászló is korabeli fénykép után készült rekonstrukció.

A történelmi zászlósort Gyergyószentmiklós városának 1941-ben használt zászlaja zárja. Ez kék színű volt, elő- és hátlapján is nagyméretű arany színű nappal és arany félholddal.

Mihály János, a Székely Címer- Pecsét- és Zászlótörténeti Munkacsoport koordinátora

Az emlékek végig kísérik

Amikor a megtartó erőről beszélünk egy nép életében, elengedhetetlen, hogy ismerjük, beletekintsünk annak múltjába és minden szílat aprólékosan, felelősséggel kell kezelnünk, így megismerve őseink életvitelét. A Lövétei Kiáltó hasábjain 2007-ben elindult "Régi arcok sárgult fényképeken" is ezt a célt szolgálja. Jómagam úgy voltam velem, hogy egy ideig megnéztem a képeket, próbáltam rajtuk felfedezni valaki ismerőst, aztán tovább tettem a lapot. Ahogyan gyűltek a képek, rájöttem, hogy minden kép sokkal több értéket rejt, hiszen egyenként egy-egy élettörténet elevenedik fel bennük, népünk életének egy-egy fontos mozzanata, amelyekről jó lenne többet megtudni, minthogy rápillantunk a képekre. Négy év alatt láthattunk kortárstalálkozót, erdei lakosokat, erdei tanyát, bérmlást, majálist, szolgáló lányokat Brassóban-Budapestben, szindarabosokat, lakodalmi felvonulást, világháborúból hazatért huszárokat, guzsajst, lövétei betlehemeseket Budapestben, lövétei leventéket...és még lehetne sorolni. Hála Istennek sok jóindulatú ember hozta a képeket, hogy azokat más is láthassa, így gyarapítva ki-ki a maga örökségét székely népünk életének felfedezésében.

Az nem titok, hogy székely népünk élete sokszor kilátástalan, göröngyös úton vezetett, de azt is tudjuk, hogy bármilyen nehéz idők lehettek, a székely nép szíklába kapaszkodó és az ég felé egyenes törzsszel felfelé törő fenyők példáján, Istenbe vetett hittel bárhol megállta a helyét, kiállva hite és székelysége mellett.

Ilyen élettörténetet takarnak ezek a képek is, amelyeket Péter Imréné (Ladó Rózália) bocsájtott rendelkezésünkre. 1942-ben felajánlják a nagycsaládosoknak, hogy lehetőséget teremtenek Máramaros megyében, Bustyaházán, a megélhetésre, segítve az oda szállítást térítésmentesen. Néhány család felvállalta a teljes költözést (az állatokat is vitték), és 1942. április 14-én megérkeztek Bustyaházára.

A férfiak állami munkát kaptak, utászok voltak és emellett a család a mezőgazdaságból élt. Az élet tűrhető volt, de sajnos jött a II. világháború, a férfiakat elvitték munkaszolgálatra (felrobbant hidakat, vas-

utat javítottak). Innen még hazajártak, de aztán összegyűjtötték őket és elvitték orosz fogságba. Ezek után a család kénytelen volt hazajönni, hiszen az édesanyáknak keserves volt a családfenntartás. 1942-1946 között laktak Bustyaházán, ahol buzgón gyakorolták hitüket. A gyermekek ott voltak elsőáldozók és ott is bérmlkoztak. Ahogyan a kép is mutatja, lövétei székely emberek viszik a labórumot, amikor Scheffler János püspök úr (akit 2011. július 3-án boldoggá avattak) bérmlálni ment Bustyaházára.

A sorsnak egy érdekessége, hogy a templom ott is Kisboldogasz-szony tiszteletére volt felszentelve.

Tovább fejtegetve a régi képek által nyújtott betekintést népünk életébe, azt is megfigyelhetjük, hogy ke-

vés fénykép örzi egy-egy kedves erdei tanya életét, amikor szinte az egész falu az erdei részeken foglalatokodott a szénacsinalással. Annak idején ez volt az úgynevezett "nyaralás", mi gyerekek alig vártuk, hogy mikor kezdünk összepakolni az egészvágás szekérbe tett szalmába, hogy aztán másnap reggel a fakerekű szekér megrakva kellékekkel (étel, szerszámok, tyúkláda, malacláda ...) kigördüljön a kapun szép lassan, hiszen a szekér után voltak kötve a "tehenyek" és a "bornyúk".

Milyen szép hetek voltak ezek, és érdekes, hogy sokat kellett dolgozni, de mégis úgy érezte az ember ebben a jó Isten által teremtett csodálatos fákkal-virágokkal körülvett erdőben, mintha a világ legszebb nyaralójában lenne. És ez nem is csoda, hiszen ez a miénk-sajátunk volt, itt minden fához, bokorhoz egy-egy emlék fűződött, itt minden gyermeknek megvolt a saját fája, egy gyertyánfa, egy vargacseresznyefa, egy cserefa lehajló ága, amelyen "hindóztunk", és ezeket a fákat évről-évre viszontlátta a gyermekcsereg és örömmel mászkált rajtuk, mert a tavalytól megmaradtak és sem villám, sem vihar nem döntötte ki a dédelgetett fát.

Hát el lehet feledni ezeket az emlékeket, a hajnalban és az esti órában kaszáló székely édesapát, az egész nap családjáért élő és tevékenykedő édesanyát, aki szürkületben fel alá járkálva a bokrok között elmondta a rózsafüzért, hálát adva Teremtőjének, hogy kirendelte családjának a mindennapi kenyeret.

folytatás az 5. oldalon

Az emlékek végig kísérik

folytatás a 4. oldalról

És itt tehetjük fel a nagy kérdést, hogy mi hogyan bánunk ezzel a csodálatos örökséggel, visszajárunk-e, fenntartjuk-e ezeket a kaszállókat, gyermekeinknek meg tudjuk-e mutatni a kedves fáinkat, elmesélve a hozzájuk fűződő emlékeket, megtaláljuk-e a szállásfát, amely alatt pihent és tanyázott a székely család, ha nem volt azon a helyen ház és csűr, tudunk-e áldozni ezekre a kedves helyekre, hogy amennyiben lehet - ha néha nem is kijövedelmező - de tisztán tartjuk, megmentjük, hogy ne vegye fel a "cseplesz". Ha ismerjük egy erdei tanyának a nemzedékről-nemzedékre való öröklését és megőrzését, nem hiszem, hogy nem dobban a szívünk gyorsabban, ha eladásról van szó, mert ha a gyermekeinknek elmondtuk a sok szép tanyához kötődő történetet, élményt, gyermekünk felteheti a nagy kérdést: édesapám én mit kapok örökségül, én hogyan élhetem meg azt, amit megéltek

maguk és nagyapámék, ha most eladjuk, én mit fogok majd mondani gyermekeimnek, ha kérdőre vonnak, hogy nekünk nem volt egy szép tanyánk, mint másnak?

Nehéz, küzdelmes a mai élet, de ha lelkünket még nyomja egy fájó emlék, egy elhamarkodott döntés is, akkor még keservesebb az életünk.

Ne hagyjuk elveszni ezeket az értékeket, vegyük elő néha a régi fényképeket a dobozból, idézzük fel a régi arcokat, mutassuk el sorban gyermekeinknek, unokáinknak, kiket ábrázol a fénykép, mert csak így tudjuk megmenteni családjunkat, falunkat, nemzetünket, hogy ne vesszen el az élet útvesztőiben, és ha ezt megtettük, reménykedhetünk, hogy gyermekeink sem herdálják el a rájuk maradt örökséget, mert őseik emléke ott él fűben, fában és az elsárgult fényképeken.

Lázár Béla

Kis színijátás nagy helyen

Balatonfüredről mindenkinek az Anna-bál jut eszébe. Nekem ezentúl más is fog: a színijátás. Idén ott folytatódott az a több évet felölelő program (amatőr színijátások találkozója), amelyben a Hargita Megyei Forrásközpont is részt vállalt, és amely rendezvénysorozat alkalmat adott arra, hogy a kápolnási színijátásokkal együtt mi is ott legyünk eme szép eseményen. Olcsó eszmefuttatás, de hadd játsszam el: kézzel, vagyis szemmel-füllel tapintható kapcsolat is van a Balaton és a mi ekhós szekerünk között, hisz a híres tihanyi ekhó kőhajításnyira található a rendezvény ot-tani helyszíneitől.

Bár színijátási mentünk, de a Balaton név kötelez, ám a csomagba elsőként belerakott fürdőruha száraz maradt, jobban mondva nem a tó vize, hanem az eső áztatta el rajtunk.

Mindezzel együtt és ennek ellenére utazásunk elérte a célját, remélem méltón képviseltük Lövete nevét. Ha nagyképpően akarnék fogalmazni, azt mondhatnám, hogy telt ház előtt játszottunk, viszont az igazsághoz hozzátartozik, hogy egy nagyon kicsi nézőtérrel rendelkező kultúrotthonban adtuk elő a jelenetünket. Az apró méretek ellenére (egyések szerint ping-pong asztalon szerepeltünk) a hangulat nagy volt és szerénytelenség nélkül sikert arattunk.

Mi is lelkesen tapsoltuk más színijátások fellépéséit, a komáromi, a füredi, a kápolnási, miskolci, tihanyi csoportok nagyrészt vidám darabjait.

A folyamat záróakkordjára készül majd a csapatunk ősztől, a kobátfalván megrendezendő Ekhós szeker amatőr színijátás találkozóra, és itt az újság hátsó oldalán azt sem hagyjuk ekhó nélkül.

Mag Otilia

Diákszleng

Hogy mi is a diákszleng, nem igazán világos mindenkinek, viszont ha azt halljuk, hogy diáknyelv, akkor már dereng valami. A mai diákok körében is nagyon "menő" a diáknyelv, annak ellenére, hogy néha intőt kapnak a szülőktől vagy pedagógusoktól. Jó-kai Mór is említést tesz a regényeiben, az akkori debreceni kollégium diáknyelvéről, mint ahogy később Móricz Zsigmond is a Légy jó mindhalál című műveiben.

A diáknak mindig is gazdag volt a szókincse és erre a szóhasználatra a nyelvtudomány is korán felfigyelt, hiszen már az első úttörő jellegű diákszlent 1898-ban tette közzé Dobos Károly, A magyar diáknyelv és szótára címmel.

Mint ahogy évtizedekkel ezelőtt a szülők, pedagógusok nehezen értették meg az akkori diáknyelvezetet - amelynek ez is volt az egyik célja - ma is el kell gondolkozzunk egy-két percig, hogy mit is jelent most akkor ez a szó? A diáknyelv hihetetlenül gazdag és gyorsan változik, viszont jellemző rá a durvaság, a nyelvi trágárság, amely gyakran a társalgási helyzetek durvaságából fakad. A diáknyelv más csoportnyelvek közül a legközelebbi rokonságba a tolvajnyelvvél áll.

De ne menjünk messze, hiszen mi felnőttek is átveszünk az ifjúság nyelvezetét, amikor a mindennapi életünk beszédébe bevonjuk az olyan szavakat, mint haver, bagó, banda, galeri stb.

A következő kifejezéseket, szavakat a mostani és az eddigi tanítványaimtól hallottam, bevallom vannak köztük olyan kifejezések is, melyeket mosolyogva hallgattam, egyrészt azért, mert nem értettem, mit mond a diák- másrészt, mert nekem is tetszett.

(folytatás a Diákoldalon)

A Kirulyi Iskolatábor épületei-

Lövete község tulajdona, a helyi Önkormányzat ügykezelésében.

Mint már nagyon sokan értesültek a dologról, a kirulyi volt iskolatábor épületei átkerültek Lövete község tulajdonába és a helyi Önkormányzat ügykezelésébe. Ezt a tényt a folyó év június végén megszületett 620/2011-es számú Kormányhatározat foganatosítja, amely mindamelllett, hogy meghatározza azt a tény, hogy a tábor továbbra is ugyanazt a célt kell szolgálja, mint az eredeti működési formájában, különböző kötelezettségeket is kiro az új ügykezelőre, vagyis a helyi Önkormányzatra. De talán mégis egy pár sort arról, hogy miként született meg ez a siker. A tábor épületeinek egyrésze a román állam köztulajdonát, másik része az állam magántulajdonát képezte. Így, mivel pár évvel ezelőtt (2008-2009) lehetőség nyílt ezen ingatlanok megszerzésére, a Megyei Önkormányzat teljes mértékű hozzájárásával elkészült a Kormányhatározat tervezet, mely értelmében több, számszerűen négy iskolatábor (Kirulyi, Úz völgyi, Marosfői és a Homoródfürdői) helyi illetve megyei önkormányzatnak való átadása fogalmazódott meg. Az ügy sikeréhez nagy mértékben hozzájárultak, illetve nagy segítségünkre szolgáltak a román fővárosban ténykedő és dolgozó parlamenti képviselőink és minisztériumokban dolgozó magyarjaink is.

Tehát a négy Hargita megyei iskolatábor közül elsőként a Lövetei Önkormányzat kapta meg az ingatlanokat. Ez azt is jelenti gyakorlatilag, hogy több mint 2 millió (új pénzben) lejjel gyarapodott a község vagyona. Mint már említettem ez a nagymértékű "vagyon" kötelezettségeket is von maga után, mely kötelezettségek gyakorlatilag munkát igényelnek. Így a napokban jegyzőkönyv alapján átvettük a tábort, és hamarosan- bár nagyon jól tudjuk, hogy mi is van a helyszínen, sajnos- a helyszínelést is megteesszük. Ezek után a határozat 30 napot ad a rendelkezésünkre, mely időszak alatt elkezdjük a telekkönyvezési folyamatot. A továbbiakban pénzforrások előteremtésére vállalkozunk, melyet úgy gondolom, hogy valamilyen helyi vagy uniós program keretén belül sikerül elérnünk. Azt is tudni kell, hogy ez a folyamat nem az egyik napról a másikra fog megvalósulni, de úgy vélem, hogy következetes munkával pár év alatt egy nagyon jó rendszert ki lehet alakítani (lásd szociális könyha, stb.). Persze nem kell elfelejteni, hogy az épületek alatt lévő területek a lövetei egyház és közbirtokosság tulajdonát képezik. Így természetszerű, hogy közösen kell lépkedjünk a cél és a terveink megvalósításában.

Lázár Zoltán, polgármester

Változni az idővel

Az akácfa lombjai csak amúgy fűrödtek a júliusi napfényben és vidám lengő táncot hajladoztak a néha velük játszó szellővel. Az aránytalanul nőtt fű között itt-ott tücsökkórus zenéje varázsolta még hangulatosabbá a tájat. Nem messze kanyargós folyó vize folydogált csendben, sokéves útján, és tükrében magával vitte a körülötte zajló nyári napok legszebb pillanatait. Hát még egy nyár, majd még egy új, és mégis minden ugyanolyan mint rég. Éppoly zöld a fű, és épp úgy ragyog nyári pompájával a táj mint sok évvel ezelőtt, nincs semmi ami változott volna azóta csupán én, mormolta magában halkán az öreg ember, miközben a tájat szemlélte és végignézte az előtte filmkockaként felelevenült ifjúkori emlékeit, majd rossz kedvvel leült a folyó frissen kaszált partjára. Nem jó így, hisz öreg vagyok és csúnya, meg aztán senkinek sincs semmi szüksége rám. Miért is nem marad az ember is örök fiatal, akár az évszakok. Gyűlölöm az éveket, amiért elloptak tőlem minden szépet és jót, majd itt hagytak rondán kifosztva, miközben ők ugyanolyanok maradtak, mint azelőtt, majd keserves sírásra fakadt. Egyszer csak a folyó tükréből egy fénycsóvát látott kiemelkedni, melynek sem állati, sem emberi formája nem volt, csak ragyogott sokféle színben, akár egy hatalmas gyémántkő.

- Ember, szólalt meg kellemes hangon ez a csodálatos valami. Miért vagy elégedetlen sorsoddal? Megéltél már sok évtizedet, amiért hálásnak kellene, hogy lenned, hisz a külső értékeidért cserébe bölcsességet és sok tapasztalatot kaptál, ami a legfontosabb és amiért megéri élni. Hogy van-e szükséged valakinek rád? A legnagyobb szükség egy emberre akkor van, ha segítőkész és hasznos tanácsokkal szolgál másoknak, amire egy időrett ember képes. Az öreg bólogatott, de látszott rajta, hogy nem igazán nyugtatta meg ez a ragyogó valami szavaival. A környezet pedig épp úgy változott, ahogy te is, folytatta a fénycsóva, csak hogy éppen nem veszed észre, annyira önzően foglalkozol saját magaddal, de ha mégis annyira kívánsz örök fiatal maradni, "hát legyen", és

ebben a pillanatban az öregember helyett egy szép ifjú ült, teli léttel és vidámsággal. Az öregemberből vált ifjú örült a varázslatnak, az évek pedig teltek és ő még mindig éppoly szép és fiatal volt, hisz a legfontosabbat jelentette számára, hogy nem változott az idővel. Most, hogy jobban megfigyelte környezetét, rájött, hogy bizony változnak az évek, az évszakok, a nyár mindig új, a régi tovaszáll, az akácfa öreg lesz és új nő cserébe, de örege még lombosabb és biztonságosabb a hőségtől meghúzódnók számára. A frissen nőtt fű közül kihallatszó tücsökmuzsika ugyanaz, de a muzsikuszak már egy új. Még a folyó is változik, suttozta magában az ifjú. Mélyebb és mélyebb medret váj magának, s az idő méltósággal és céltudatossággal áldja meg sokéves útján. Meg aztán az emberek szinte nincs miről beszéljenek velük, hisz idővel öregebbek és bölcsőbbek lettek nála, de jöttek helyükbe újabb generációk, ők viszont nem tartották fontosnak az ő tanácsait, amik valamikor annyi, de annyi fiatal számára fontosak voltak. Csüggedten hajtotta le fejét, úgy érezte, mintha belefáradt volna valamibe, valamibe ami láthatatlan és már nem is akart többé változatlan maradni. Szomorúan nézte a folyó tükrét és remélte, hogy még egyszer megláthatja azt a ragyogó valamit, ami ismét megengedi változni őt az idővel. Végre megjelent újra a fény, de most már magasabban emelkedett a víz fölé mint azelőtt.

- Ki vagy te és honnan jöttél? - kiáltotta kétségbeesetten az öregemberből vált ifjú. Én a múltad vagyok, válaszolta kellemesen a ragyogó fény, te hívtál és én eljöttem. Akarod látni saját magadat? Igen, igen, kiáltotta az ifjú és arra a fényben megjelent a saját ráncos és gondtelt arca, mely büszkeséggel töltötte be az ifjú szívét, hiszen ő ez az öregember, és nemcsak másoknak, hanem saját magának is tud példaképe lenni. Nem akarok többé változatlan maradni! - kiáltotta határozottan, unalmas és fárasztó, így szeretném megélni az emberi kor minden szakaszát, hisz rájöttem, hogy mennyire értékes és fontos egy ember életében.

folytatás a 8. oldalon

Liechtensteinban táboroztunk

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat jóvoltából, június hónapban a lövetei nagycsaládban élő gyerekek felejthetetlen napokat töltöttek a liechtensteini Gamander Gyermekeotthonban. A három hét alatt a gyermekek a változatosabbnál változatosabb játszótéren próbálhatták ki a játékok örömeit. Az esős napokon is rengeteg lehetőség volt az otthonban, játszani a babaszobában, a játszószobában, a különböző legókkal, autókkal, dinókkal, a puzzlekkel, Lehetett többféle gyöngyöt fűzni, rajzolni, ki lehetett próbálni az üvegfestést, így érdekes ajándékokat tudtunk készíteni az otthoniaknak és azoknak, akik mindennap szeretettel foglalkoztak velünk. Nagy élményt jelentett az uszodában és a tornateremben szervezett rendszeres program. A gyalogtúrák alkalmával megcsodálhattuk a táj szépségeit, pancsolhattunk a Rajna folyó vizében és a jéghideg hegyi partokban is. A fővárosban, a sétavonatról te-

kinthettük meg a hercegség nevezetesebb épületeit, a parlamentet, a legrégebbi házat (1200-as évekből), a szőlőseit, a szabadidőközpontját, ... és hallhattuk magyar nyelven a látóvalókhöz fűződő tudnivalókat. A táborozás legszebb napja a kastélyban tett látogatás, a hercegnővel való találkozás volt, ami a hivatalos vendégeken kívül, csak az otthonban nyaraló gyermekek és azok kísérői számára adatik meg. Nagyon örvendtünk, hogy a hercegnő megdicsérte a gyermekeinket, az ügyes szereplésükért és példás viselkedésükért. Felejthetetlen élményekkel és gazdag ajándécsomaggal tértünk haza.

Hálásak vagyunk a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársainak, Jutka néni, Zolinak, Éva néni (Lázár Aladárné) és a liechtensteini Vöröskereszt-szolgálat munkatársainak valamint Ginny néni.

A táborozók nevében Molnár Julianna és Lázár Rózália, mint a gyerekek kísérői

Pillangók

A pillangók gyönyörűek, sőt csodások, kékek, sárgák meg pirosak.
A kék pillangókat szeretem, a kedvenceim, mert szépen szállnak idén is.
Egyszer a fejemre szállt egy, nagyon jó érzés volt ez.
Bár én is pillangó lehetnék, éjjel-nappal velük röpködnék!

Mag Eszter

Diákszleng *folytatás az 5. oldalról*

Egymás közt beszélgető diákok:

- "Képződ e köptem a mutternak, hogy a falkavezér ökörkört tart a gettóban hónap délután.

- S ejön?

Nem tud, de jobb es, me akko nem tuggya meg, hogy a fafejű fija bukkfencezik."

Egy kicsit érthetőbben:

- Képzeld el, megmondtam édesanyámnak, hogy az osztályfőnök szülőértekezletet tart holnap délután.

- És eljön?

- Nem tud, de jobb is, mert akkor nem tudja meg, hogy a rossz tanuló fia bukásra áll.

Aztán egy másik diák így ír egyik napjáról: "Miután felkelek, nagy szükségem érzek a kaja után, mivel kb. 12-13 órája nem löttem le semmit. A nagy lakoma után már időzített bombához hasonlóan nagy pontossággal érkeznek a haverok, és már tépünk is barmolni. Valamikor hazakeveredek, szólok a nagymutternak, hogy lökjön már valami kaját, mert egyik szemem a másikon kopog. Bejön a nagyfater is, és mondja, hogy zabosak az ösök, én mondom: nekem 8, de most elhúzóok ... aztán kezdik lökni a rizsát, de egy árva vakkanást sem értek, inkább lefekszem." Hogy mi a diákok között a legdivatosabb, legmenőbb szavak és kifejezések?

Íme néhány: agyilag zokni- kevés esze van, anyaszomorító- ellenőrző, kajesz- étel, diliház- iskola, kus-sol- feleléskor néma, lazít vagy pihin van- hiányzik az iskolából, adja a bankot- hazudik, diri- igazgató, biosz- biológia, pézsé- papírzsebkendő, cerkó- ceruza stb.

Összegzésként elmondhatjuk, hogy manapság nagyon sok vád éri a fiatalok nyelvhasználatát, és jogos, akkor amikor trágár szavakat használnak. De azonban nem szabad megfelekedezni arról sem, hogy a nyelv a gondolkodás és a társadalom függvényében alakul, hogy például milyen társadalomlélektani okok idézik elő (pl. a média hatása). Ha egy kicsit elfeledjük a trágár szavak használatát, figyeljünk fel a szavak változatosságára, szellemességére és arra, hogy a diák szavai mennyire kreatívak, játékosak és mindez hogyan mutatkozik meg a szóalkotásukban.

Régi arcok sárgult fényképeken

Mihály Márton Szőcs, Egyed Jánosné Márton Juliánna, Török Istvánné Mihály Katalin.
A kép 1937-ben készült. Beküldte Demeter Magdolna.

Régi korok anekdotái

Poharazgatott a székely atyafi a szásszal Segesváron, egy kisvendéglő teraszán. Amikor már eleget ivott a szász, elkezdett dicsekedni:

- Totod, thestver fholtam kint a nagyunkelnél, Németországban, elvitthe engemet fhadaszni Afrikaba. Hát amint mentünk, egyszer csak jött a..., na, wie sagt mahl, ..der Löwe, ja igen, a medve. Előkaptam puskámat, és mire mondtad, der Löwe, már meg is volt löve.

A székely sem akart alább maradni. Előadta ő is a történetét:

- A múltkor kint voltam az erdön málnát szedni. Nem volt nálam más, csak a kicsi fejszém. Hát ahogy ott szedem a málnát, egyszer csak jön a medve nagy morogva. Előkaptam a kicsi fejszét, és mire mondtad volna, hogy der Medve, már meg is volt dermedve!

Anyakönyvi hírek - 2011. június

- Születések száma: 2

MÁRTON BOGLÁRKA, született 2011. június 12-én, a Márton János és Márton Emese, Lövete 444. szám alatt lakó szülők gyermeke,

MIHÁLY CSABA, született 2011. június 17-én, a Mihály Csaba és Mihály Szende, Lövete 420. szám alatt lakó szülők gyermeke.

- Őszinte részvétünket fejezzük ki a júniusban elhunyt személy hozzátartozóinak:

MIHÁLY IGNÁCNÉ, született MIKLÓS JULIÁNNA- Lövete, 328. szám, született 1941-ben

Megemlékezés

Életének 90. évében, 2011 májusában elhunyt idős Köllő Ferenc, a Hargita megyei fúvószenesi mozgalom kiemelkedő személyisége. Lövétén 1984 és 1992, illetve 2004 és 2009 között a fúvószenekar irányítójaként szerzett elévülhetetlen érdemeket.

Emléke legyen áldott!

Váltoni az idővel

folytatás a 6. oldalról

Igen, öregnek lenni szép, hisz bizonyíték arra, hogy átéltünk már annyi - meg annyi akadályt, amitől bölcsibbéké és kitartóbbakká váltunk.

- Hát cserélsz helyet velem? - kérdezte a fény. Igen, hogyné cs rélnék, kiáltotta a már sorsát megunt ifjú és karjait a fény felé tárta, de hirtelen éles fájdalom hasított szemébe. A tűző nap fénye sütött arcába azóta, amióta úgy elszenderedett. Félig felemelt karjait lassan maga mellé eresztette a földre és még néhány percig tűnődött a furcsa álomról, mely most már mindent megmagyarázott számára, majd nehézkesen feltápáskodott és csodálkozva sutogta magában:

- Nahát, így elbőbiskolni a vízparton ebben a nagy melegben, majd lassan átsétált és beült az akácfa hűvös árnyékába. Gyűrött ingével végigtörülte redős és izzadt homlokát, s akár egy hosszú út végén megpihent vándor, most már elégedetten fürkészte ismét a napfényben fürdő júliusi tájat.

Bencze Edith

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, tördelés és szerkesztés: Mag István titkár: András Kinga, korrektúra: Mag Ottilia
Munkatársak: András Magdolna, András Zsolt, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán, Egyed Emilia, Miklós Emilia, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet

Támogatók: Lövete Község Helyi Tanácsa, Lövete Közbirtokossága, Select Metlemplast kft.,

Lövetei Római Katolikus Plebánia

A szerkesztőség elérhetősége: Lövete Községi Könyvtár, tel.: 0266-220806, e-mail: loveteikialto@freemail.hu

A Falutalálkozó programja

Augusztus 5.

20⁰⁰ - András Zsolt "Változatok" című kiállítás megnyitója
 - Egyed József fotókiállításának megnyitója
 (Helyszín: Népház)

Augusztus 6.

11⁰⁰ - Ünnepi szentmise

12¹⁵ - Zászlófelvonás a Milleniumi emlékműnél
 12³⁰ - Központi utcarész avatás és szentelés a Tájháznál
 - Népviseleti parádé
 - Székely történelmi zászlók bemutatása
 14⁰⁰ - Díszebéd
 15⁰⁰ - Főzőverseny (Helyszín: Gerőkert)
 16⁰⁰ - Kulturális csoportok előadásai (Maglód, Peremarton, Gyimes, Csíkszenttamás, Lövéte) (Helyszín: Gerőkert)
 - Judo bemutató (Domaszék)
 - Minifoci mérkőzések
 21⁰⁰ - Rockkoncert- Mennydörgés együttes. (Helyszín: Gerőkert)

Augusztus 7.

7⁰⁰ - Zenés ébresztő
 11⁰⁰ - Ünnepi szentmise
 12⁰⁰ - 2011-es év ásatásainak bemutatása (Helyszín: Népház)
 - "Kék-arany vagy piros-fekete" kis székely zászlótörténet
 - Séta az ásatások helyszínére
 16⁰⁰ - Szórakoztató program gyerekeknek a "Mesehetes" együttesel (Helyszín: Gerőkert)
 18⁰⁰ - Székely Góbék- kabaré (Helyszín: Gerőkert)
 20⁰⁰ - Nostalgia est (reggeli tartó szadadtéri buli a Gerőkertben)

JEGYZŐKÖNYV

Készült 2011. július 6-án a Lövétei Polgármesteri Hivatalban. Jelen vannak: Lázár Zoltán-polgármester, Mihály János-tanácsos, Györgylőrincz Csaba-tanácsos, Molnár József-tanácsos és Török József-tanácsadó. A jegyzőkönyv tárgyát a 2011-es évi kulturális, sport illetve szociális programok, projektek és rendezvények támogatására kiírt pályázatok elbírálása képezi. Pályázati dokumentációt öt egyesület nyújtott be: "Lövétei Kiáltó" Egyesület, "Kákvirág" Egyesület, "Pro Lövéte" Egyesület, a "Falusi Vendégszeretők" Egyesülete valamint a Lövéte "Unirea" Sport Egyesület. A pályázati dokumentációk elemzése után az elbíráló bizottság a következő döntést hozta:

- "Lövétei Kiáltó" Egyesület - 2.250 lej támogatásban részesül
- "Kákvirág" Egyesület - 5.500 lej támogatásban részesül
- "Pro Lövéte" Egyesület - 2.500 lej támogatásban részesül
- Lövéte "Unirea" Sport Egyesület - 7.750 lej támogatásban részesül
- "Falusi Vendégszeretők" Egyesülete - 2.000 lej támogatásban részesül

A jelen jegyzőkönyv 6 (hat) példányban készült, mindegyik egyesületnek egy-egy, illetve egy a Polgármesteri Hivatalnak és egy lapból áll.

JEGYZŐKÖNYV (kivonat)

Készült 2010. június 29-én a Lövétei Polgármesteri Hivatalban. Jelen vannak: Lázár Zoltán-polgármester, Mihály János-tanácsos, Györgylőrincz Csaba-tanácsos, Egyed József-tanácsos és Török József-tanácsadó. A jegyzőkönyv tárgyát a 2011-es évi "Falukép védelmi program" elnevezésű program által kiírt pályázatok elbírálása képezi.

A pályázati dokumentációk elemzése után az elbíráló bizottság a következő döntést hozta:
 PÉTER IGNÁCZ (Lövéte, 1079 szám)-600 lej;
 ANDRÁS MARGARÉTA (Lövéte, 392 szám)-700 lej;
 BULZÁN ANGELLA (Lövéte, 437 szám)- 700 lej;
 MÁRTON JÁNOS (Lövéte, 444 szám)-900 lej;
 MIHÁLY MARGIT (Lövéte, 175 szám)-500 lej,
 BÁLINT RÓBERT (Lövéte, 961 szám)-700 lej,
 ANDRÁS ILONA (Lövéte, 157 szám)-800 lej támogatásban részesül.

A jelen jegyzőkönyv 2 (kettő) példányban készült és egy lapból áll.

